

ETTE – Európai Színháztechnikus Képzés

European Theater Technicians Education

Beszámoló az Erasmus+ projektről

Minden ország foglalkozik a színházban, rendezvényeken dolgozó műszakiak képzésével, mert ez a biztonságos munkavégzés alapja. Most az Európai Unió – felismerve a szabad munkaerő-áramlás következményeit – egységes biztonságtechnikai oktatási rendszert dolgoz ki. A projekt független az egyes nemzetek oktatási rendszerétől vagy az ott érvényes törvényi szabályozástól. A kidolgozott oktatási anyagok szabadon elérhetők, felhasználhatók.

A program célja, hogy tantervi javaslatot nyújtson az előadóművészeti és rendezvénytechnikai előadások alapvető biztonságtechnikájának oktatáshoz. Biztosítani kívánja, hogy a színpadtechnikai dolgozók egész Európában egységes tudással, biztonságosan dolgozhassanak. Azonos ismeretanyagot akar adni, függetlenül a dolgozó előző szakmai képzettségétől. A tananyag tartalma az ESCO normatívára (az európai képességek, szaktudás, minősítések és szakmák osztályozási rendszere) épül, és tartalmazza az oktatók számára kidolgozott tanmenetet. A tananyag elvégzése után a tanulók *ETTE biztonsági igazolványt* kapnak, amelynek érvényessége az EU-tagállamokra terjed ki. A képzés és az igazolvány célja, hogy mindenkinek, aki színházban, a színpadon és rendezvényeken dolgozik, a biztonsági szaktudását növeljék.

A biztonság egy életre szóló szemléleti hozzáállás – ezt a gondolatot tükrözi az oktatás koncepciója. Mindenkinek, aki színpadon dolgozik – színpadmester, díszletezők, világosítók, hangtechnikusok és látványtervezők – képesnek kell lennie a körültekintő, biztonságos viselkedésre, értenie kell a munka biztonságos végzéséhez, és alapvetően kritikus hozzáállást kell tanúsítania a biztonság érdekében. Ellentétben más kurzusokkal, ez a képzés nem a törvényekre és szabályokra koncentrál, hanem az illetékesre és a biztonságos munkavégzéshez szükséges képességre, tudásra. „Képesnek lenni, nem csak tudni róla” – ez a lényege.

Az oktatást vizsga zárja. A vizsgáztatást az EN ISO/IEC 17024 minőségi szabvány alapján dolgozták ki. A levizsgázott tanulók az európai biztonsági igazolványt kapják kézhez. Az ETTE biztonsági igazolvány az alábbiakat jelenti:

1. Az igazolvány személyes dokumentum, szórakoztató iparág és rendezvények területén dolgozó, a látványt létrehozó kivitelező és tervező szakemberek részére.

2. Az igazolvány azokat a jogosultságokat tartalmazza, amelyek elsajátítását a tulajdonosa vizsgán igazolta. A vizsga értékelése a részt vevő országok közötti megállapodás alapján történik.

3. Az igazolvány segíti a munkaadót és a munkavállalót a biztonsággal kapcsolatos felelősségi körök megállapításában, a biztonság növelése és a törvényi kötelezettségek betartása érdekében.

4. Ez az igazolvány csak a biztonsági szaktudást igazolja, más szakmai képességeket nem.

5. A partnerországok által kidolgozott ETTE biztonsági oktatási anyagokat minden szervezet és magánszemély díjmentesen használhatja. Támogatjuk a tananyagok használatát a szakmai képzésben, továbbképzésben és az egyéni tanulásban is.

6. Az ETTE biztonsági szaktudás értékelése műfajspecifikusan és gyakorlatorientáltan történik. Azaz, a gyakorlati szakembert a munkakörének megfelelő, valóság-hű környezetben vizsgáztatják. A gyakorlatban kell megmutatnia, hogy a tanultakat ismeri és alkalmazni tudja; az elméleti ismereteit igény esetén tesztelik.

7. A vizsgáztatás egységes módon történik, a kvalifikált szakemberek a partnerországok által kifejlesztett irányelvek és minőségbiztosítási elvek mentén végzik. Azaz nincs különbség a vizsgahelyszín szerint, az eredmény mindig ugyanaz.

8. A vizsgáztatás lefolytatását és a biztonsági szaktudás értékelésének minőségét, szakszerűségét a részt vevő országok által létrehozott konzorcium ellenőrzi.

9. Az alapvető munkabiztonsági szabályokat a részt vevő országok érvényes biztonsági előírásainak legkisebb közös nevezője alkotja. Ez a minimum, amire a színpadon a biztonságos munkavégzés érdekében szükség van, és egyben ez a specifikusabb biztonsági tovább-

képzés alapja is. (Ez nincs befolyással arra a minimumra, amit egy ország ki akar tüzni, ez csak egy közös bázis, amire építünk.)

10. A specifikus munkavédelmi jogosultságokat külső és belső értékelés alá lehet vonni. A belső értékelést a partnerországok fejlesztik ki és felügyelik. A külső értékelés – már meglévő értékelési szempontok alapján – harmadik fél által történik, amely a részt vevő országok által felállított elvárásoknak felel meg.

Azonban

1. Az ETTE biztonsági igazolvány nem mond el semmit a társadalmi kapcsolatokról, bérekről vagy más, a munkaadó/megbízott és munkavállaló/alvállalkozó közötti jogviszonyokról.

2. Az igazolvány nem akarja előírni, hogy valakinek milyen szaktudással kell bírnia egy adott lépcsőfokon valamely országban. A munkaadó/megbízott felelőssége eldönteni, hogy egy bizonyos funkcióhoz vagy munkakörhöz milyen biztonsági szakismeretek szükségesek az ország törvényei és gyakorlata szerint.

Az alkotóművészek és az előadások

Egy-egy ország érvényes biztonsági előírásai nem mindig illeszkednek ahhoz a munkához, amit a színházokban és rendezvények során végzünk. Effektek, fények, gépek vagy hangzások, a nézők jelenléte vagy függő teher alatti munkavégzés – ezek példák a veszélyes tevékenységekre és helyzetekre, amelyek a produkciók jelentős részében megjelennek. Az előadásokban a szakemberek feladata éppen az, hogy olyan dolgokat hozzanak létre, amelyek előtte nem léteztek. Ez azt jelenti, hogy nincsen rá előírás, szabály, tehát az előadóművészet területén az egészségre és biztonságra vonat-

kozóan mélyebb és átfogóbb szemléletre van szükség.

A meglévő munkavédelmi követelményekből, biztonsági rendszerekből ezek az előre nem látható helyzetek egy része hiányzik. A mindennapos színpadi munka egy része törvényileg tiltott vagy a törvények nem terjednek ki rá. Az ETTE-projekt ezeket a veszélyeket akarja nevesíteni az eltussolás helyett.

Szabályozás

A legfőbb célunk a biztos munkavégzés. Meglepőnek tűnhet, de törvényi előírás nélkül is lehet biztonságosan dolgozni. Szemben a már létező biztonsági képzésekkel, nem az egészségre és a biztonságos munkavégzésre vonatkozó törvényi háttér hosszas ismertetésével kezdjük. A gyakorlat az elsődleges, és azt akarjuk, hogy mindenki megértse, miért tesszük azokat a dolgokat, amelyeket teszünk a biztonságunk érdekében.

Ez különösen fontos a kreatív alkotók számára, akik tovább látnak az orruknál és újat hoznak létre. Az alkotókat gyakran frusztrálja, hogy az előírások határt szabnak kreatív ötleteiknek. Ha viszont megértik, hogy a szabályok miért követelnek meg bizonyos intézkedéseket, akkor ki lehet fejleszteni alternatív megoldásokat, amelyek ugyanolyan biztonságos helyzetet teremtenek. A szabályozás mindig a munkahelyi biztonságon alapul, és nem fordítva. Azokat az embereket, akik motiváltak a biztonságos munkavégzésre, támogatják a jogi előírások.

Biztonság kontra biztonság + felelősség

Meg vagyunk arról győződve, hogy a hangsúly az egészségmegőrzésnél és biztonságnál túlzottan a felelősségbiztosításon van, szemben a biztonságos munkavégzéssel. Ezáltal az egészség

és biztonság bürokratikus teherré válik, és nem életmóddá. Ez néhány veszélyt hordoz magában. A munkavédelem és egészségvédelem külső tényezőként működik, nem tartozik az egyén munkájához, és a folyamat dokumentálása fontosabbá válik magánál a folyamatnál. Egy példa: a rizikóértékelés jó eszköz ahhoz, hogy a veszélyeket megértsék. Ezzel szemben formalitássá válik, amíg „a tények megegyeznek”.

Több előnye is van, ha nem a szabályokból indulunk ki. A tényleges igényeket kell felismerni. A biztonság visszakerül a tények talajára, és gondoskodunk arról, hogy a biztonságot minden ember egyéni felelősségként élje meg.

Európai kitekintés

A legtöbb ország egyedülállóan tekinti a saját egészség- és munkavédelmi rendszerét. De valójában mindegyik ugyanazokon az elveken nyugszik. A különbségek leginkább az eljárásokban, munkaszervezetekben, minősítésekben, szabályozókban és döntési grémiumokban vagy a munkamegosztásban fedezhetők fel. De a biztonságos munkavégzés gyakorlata azonos Európában.

Még ha különbözőek is a szabályok, a rizikók ugyanazok: a víz vizes (és vezeti az áramot), a gravitáció hat és az áramütés fáj. A legnehezebb dolog a biztonság és a felelősségre vonatkozás között a kiegyensúlyozott arányt megtalálni.

A tananyag közkinccs

Az összes az ETTE-projektben – tanároknak és diákoknak – kifejlesztett oktatási anyag open source módon mindenki rendelkezésére áll, a szerzői jog feltüntetésével.

További információk:
www.stage-tech-edu.eu

-SZJI-

MEYER SOUND LINA

Összhangban
vagyunk.

chromasound.hu

